

REALTIME SCRIPT

Avrupa Komisyonu, adaletin daha çok çocuk yanlısı olmasına yönelik çabaları destekler. Komisyonun gündemi, önleme yöntemleri, yasama araştırmaları, korunmaları, geliştirme şekilleri gibi önerileri içerir. Komis-

yon, çocuğun cezai, hukuki ve idari yargılama sürecine katılımına ait politik beyanı 28 (yirmi sekiz) üye

ülkede yayınlamıştır. Ayrıca, bu konudaki yönergeleri duyurma konusunu üstlenmiştir. Yol gösterici ilkeler, ço-

cuk haklarının duyulması, bilgilendirilmesi ve korunmasının yanında ayrımcılık yapılmaması, tüm çıkarlarının gözetilmesini

sağlar. Temel Haklar Organı uygulamanın yerine getirilip getirilmediğini belirlemek için veri toplar, analiz yapar. Bunu, ad-

li işlemlerle karşı karşıya olan uzmanlar ve çocuklarla yapılan röportajlarla gerçekleştirir. Organın 2015 (iki bin on beş) yılı raporu

uzmanların bakış açısına göre düzenlenmiştir. Aşağıdaki özet, raporun temel bulgularını sunar. Çocukların bakış açısına

odaklanır, onların tam katılımını engelleyen unsurlar hakkındaki görüşlerini açıkça belirtir. Engellerin üstesinden gelinecek çabaları

özetler. Adaleti, ülkeler arasında gerçekten çocuk yanlısı yapmanın gerçekleştirilmesi için çok şeyin gerekli olduğunun altını çizer. Adli

işlemde önlem alınmasını, çocuğun adalete erişimini, etkin katılımını destekler. Hukuki işlemlerde çocuk hakkına ait kısıtlamalardan

kaçınmaya yardımcı olur. Uzmanlar için açık ve tutarlı şartlara duyulan gereksinimlerden söz eder. Uygulamayı izlemek için gereken yöntemleri

destekler. Çocuklarla yapılan araştırmalar bu sonucu kuvvetlendirir. Çocukların görüş açısından, uzmanların davranışı davayı çocuk yanlısı yapar. Onlara gü-

venli ve rahat hissettiren anahtar sağlar. Uzmanların onlara saygıyla davrandığını ve görüşlerinin ciddiye alındığını hisseden çocukların, kendilerine a-

dil davranıldığı, çıkarları doğrultusunda bulunulduğunu ileri sürmeleri olasılığı daha yüksektir. Uzmanların, çocuk yanlısı yerleri kullanması, gerek ya-

řa gerekse çocuklara uygun olacak şekilde bilgi sağlama olasılığı daha yüksektir. Çocuğa nasıl davranıldığı önemlidir. Uzmanların net, pratik yönergelerle

eğitime gereksinimi vardır. Çocukların katılmaları çok önemlidir. Etkin şekilde katılabilmek için ayrıca yargı boyunca bilgi ve desteğe gereksinim duyduklarına dik-

kat çeker. Çocuklar ve uzmanlar aynı zamanda yargının çocuk yanlısı olması için somut öneriler sunmuş ve bir dizi geçerli uygulama belirlemiştir. İşlemlere etkin şekilde ka-

tılım, kişinin duyulma ve görüşlerini anlatma hakkı için esastır. Bu çocuklara Birleşmiş Milletlerin garanti ettiği bir haktır. Bazı yasalar, suç veya tanıkların kurbanı olan

çocuklara belirli hak ve önlemler sağlar. Ancak hukuk davalarında yer alan çocuklar için benzer önlemler bulunmaz. Çocuk mağdurları için yöntemli önlemler çeşitlidir. Örneğin, çocu-

ęa yönelik iyi niyeti kötüye kullanma, sömürüyle mücadelede çocuk mağdurlarla yapılan görüşme sayısının sınırlandırılması önerilir. Görüşmelerin belirli yerde gerçekleştirilme-

si, eğitimli uzmanlar tarafından yapılması belirtilir. Çocukla suçlu arasında görsel temas önlenir. Çocuk özellikle mahkeme huzuruna çıkmak zorunda olmadan iletişim teknolojisi ve-

ya sesli görsel araçlarla tanıklık yapabilmektedir. Duruşma halka kapalıdır. Çocuğa seçtiği bir yasal temsilci veya yetişkin eşlik eder. Gerek uzmanlar ve gerekse çocuklar bu tür önlemleri ha-

yati olarak değerlendirir. Uzmanlar önlemlerin çocuğun üzerindeki ruhsal gerilimi azaltıp, mağdur olmasını önlediğini vurgular. Ek olarak, tüm üye devletlerin uzmanları, önlemlerin

uygulanmamasının hem davayı hem de çocuğun kendisini olumsuz etkilediğini gösteren örnekler vermiştir. Sürekli kullanılmayan önlemler korku ve endişe kaynağı olabilir. ocuk özellikle sanıkların,

ailelerinin veya arkadaşlarının yokluğunda tanıklık yapmayı ister. Bunun olmadığı durumda, görsel temasından sakınılması için ekranlar kullanılabilir. Çok insanın önünde ve ocuk yanlısı olma-

yan ortamda tanıklık yaptıklarında baskı içinde olduklarını belirtir. Duruşmada mümkün olduğu kadar az sayıda kişinin bulunması ve gelen kimselerin özelliği hakkında bilgilendirilmek isterler. Ceza-

i işlemlerde yer alan ocuk, var olan yöntem güvenceleri hakkında bilinçli kararlar verme konusuna büyük önem vermektedir. Duruşmayı yöneten uzmanın cinsiyetini seçmeyi ve güvendiği kişinin kendisine

eşlik etmesini önemser. Bazen duruşmayı yöneten uzmanla yalnız olmayı isterler. Üye ülkelerin çoğunda yasalar cezai işlemler için dava yönetimine ait önlemleri almaya zorunludur. Güvenlik önlemi, duruş-

manın ortamını uyarlamak, başta sanık olmak üzere diğer tarafla iletişim kontrolünü içerir. Genel olarak ceza hükümleri, çocuğun ifadesini almakla yükümlü kimse açısından medeni hukuk hükümlerinden da-

ha ayrıntılı görünür. Medeni hukuk hükümleri fazla parçalara ayrılır. Davanın türüne göre ifadeyi almak zorunlu, isteğe bağlı veya hiç düzenlenmemiştir. Arabuluculuk hukuk davasına seçenek olarak öneri-

dir. Uzmanlar, cezai ve hukuki süreçte çocuğa yöntem önlemlerinin uygulanmasını önerir. Çocuklar, velayet

davalarında, cezai davalarda var olan önlemlerin, hukuk davalarında olmamasından şikayet eder.

Bu aynı

zamanda anne babalarının da olabilecek sanıklarla temastan kaçınılması olasılığı da dahildir. Çocuğun olgunluğu, adli işlemlere nasıl katılabildiğini belirlemek açısından kritik öneme sahiptir. Bu değerlendirme ço-

cuğun bireysel hakimlerin görüşlerine dayanır veya yaş gruplarına göre belirlenir. Bu uygulama net bir duruma sahip değildir. Yetkinlik değerlendirmesi, ülkeler arasında tutarlı şekilde kullanılmaz. Pek çok uzman çocuk davranışıyla il-

gili bilgi ve deneyime sahip olmadığından çocukların bilgelik ve kapasitesini hafife alır. Duyulma hakkı bir zorunluluk değil, seçenektir. Çocuk nasıl duyulduğuna dair söz hakkına sahip olduğuna dikkat çeker. Uzmanlar, çocuk, yargı-

lamalarının çocuk yanlısı olabileceğine inandıklarına ait açık fikir ve önerileri olduğunu kabul etmelidir. Çocuk yargılamaya katıldığında onu desteklemek için çok fazla çaba göstermelidir. Önlemler çocuğun bireysel değerlendirmesine dayanıp, yaşının ve olgunluğunun yanı sıra davanın durumuna göre uyarlanmalıdır. Çocuklar görüşmelerde açık, özenli, samimi yaklaşımın onların dilek ve hislerini daha iyi iletebildiğini belirtir. Uzmanlar ve ço-

cuklar, çocuk yanlısı iletişim kurmanın standart bir uygulama olmadığını belirtir. Uzmanların duruşmaları nasıl yönetmesi gerektiği konuyla ilgili kural ve yönergeler çok zaman hukuk davalarında yoktur. Gerek ceza gerekse hukuk davalarında

uygulamalar, uzmanların bireysel becerisine bağlıdır. Bu durum mahkeme ve bölgeye göre değişir. Örneğin, çocuk duruşmalarında polis memurlarının ve hakimlerin uzmanlıktan yoksun oldukları saptanmıştır. Daha uygun kural veya yönergeler sağlandığın-

da çocuğun duyulma hakkı daha iyi korunur. Uzmanlar duruşma sayılarının azaldığını ve uzman davranışlarının daha da çocuk yanlısı olduklarını gözlemiştir. Çocukların kendilerini daha güvende ve rahat hissettiklerini de belirtmektedirler.